EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 21. 5. 2024
COM(2024) 223 final

OZNÁMENIE KOMISIE RADE A EURÓPSKEMU PARLAMENTU

Usmernenia pre analýzu rovnováhy medzi rybolovnou kapacitou a rybolovnými možnosťami pre segmenty flotily pozostávajúce z plavidiel s dĺžkou menej ako 12 metrov v najvzdialenejších regiónoch podľa článku 22 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1380/2013 o spoločnej rybárskej politike

1. ÚVOD

Európska únia má deväť najvzdialenejších regiónov, ktoré sa nachádzajú ďaleko od európskeho kontinentu v Atlantickom a Indickom oceáne, Karibskom mori a Latinskej Amerike: Francúzska Guyana, Guadeloupe, Martinik, Mayotte, Réunion a Svätý Martin (Francúzsko), Azory a Madeira (Portugalsko), Kanárske ostrovy (Španielsko).

V článku 349 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) sa uznávajú osobitné charakteristiky a znevýhodnenia týchto najvzdialenejších regiónov. Zahŕňajú ich odľahlosť, ostrovnú polohu, malú rozlohu, obťažné topografické a klimatické podmienky a hospodársku závislosť od malého počtu odvetví vrátane rybárstva a predstavujú dôvod, pre ktorý sa v právnych predpisoch a politikách Únie stanovujú osobitné opatrenia, ktoré majú uvedeným regiónom pomôcť tieto výzvy riešiť.

Komisia prijala v roku 2022 oznámenie týkajúce sa najvzdialenejších regiónov Únie[1], v ktorom pre ne stanovila novú stratégiu svedčiacu o odhodlaní Komisie zohľadniť osobitné charakteristiky týchto regiónov v návrhoch právnych predpisov a politík Únie.

Počet plavidiel v rybárskej flotile najvzdialenejších regiónov je v porovnaní s celou rybárskou flotilou Únie nízky. Povaha cieľových populácií rýb z najvzdialenejších regiónov sa v mnohých prípadoch líši od populácií, na ktoré sa zameriava rybárska flotila zvyšku Únie, a v porovnaní s nimi je rôznorodejšia. Zloženie úlovkov z prevažne drobného rybolovu môže byť veľmi pestré a tvorené viacerými druhmi. K dispozícii je pomerne málo údajov o širšej škále populácií a stav populácií sa posudzuje pomerne málo. Situáciu v mnohých prípadoch zhoršuje povaha rybárskych plavidiel, ktoré patria medzi najmenšie v Únii, a vzhľadom na ich vek a ďalšie obavy týkajúce sa bezpečnosti a ochrany v niektorých najvzdialenejších regiónoch často nie sú tak dobre vybavené na zber údajov o svojich rybolovných činnostiach ako iné plavidlá, tieto údaje však potrebujú členské štáty na vypracovanie príslušných národných výročných správ o rovnováhe medzi rybolovnou kapacitou svojich flotíl a ich rybolovnými možnosťami. Správa by sa mala vypracovať v súlade s *Usmerneniami pre analýzu rovnováhy medzi rybolovnou kapacitou a rybolovnými možnosťami, ktoré Komisia prijala podľa článku 22 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1380/2013 o spoločnej rybárskej politike*[2] [ďalej len „COM(2014) 545 final“]. Okrem toho môže byť v záujme zachytenia rôznorodej povahy rybolovných činností flotíl najvzdialenejších regiónov potrebná zvýšená úroveň čiastkovej segmentácie flotily presahujúca ustanovenia rámca zberu údajov[3].

Uvedený rozsah úvah v mnohých prípadoch znemožňuje posúdenie rovnováhy týchto flotíl v súlade s oznámením COM(2014) 545 final.

V predmetnom oznámení sa stanovujú osobitné usmernenia na posúdenie rovnováhy v segmentoch flotily pozostávajúcich z plavidiel s dĺžkou menej ako 12 metrov

---

1 COM(2022) 198 final.

2 COM(2014) 545 final.

3 Nariadenie Rady (ES) č. 199/2008 z 25. februára 2008 o vytvorení rámca Spoločenstva pre zber, správu a využívanie údajov v odvetví rybného hospodárstva a pre podporu vedeckého poradenstva súvisiaceho so spoločnou politikou v oblasti rybného hospodárstva (Ú. v. EÚ L 60, 5.3.2008, s. 1).

v najvzdialenejších regiónoch tak, že sa doplnia osobitné prvky oznámenia COM(2014) 545 final, pokiaľ ide o tieto segmenty flotily, a to vzhľadom na všetky uvedené aspekty, ktoré sa výrazne líšia od aspektov zvyšku Únie, ako aj štrukturálne obmedzenia najvzdialenejších regiónov, špecifiká plavidiel a rybolovu, dostupnosť údajov, geopolitickú situáciu a situáciu v oblasti bezpečnosti v niektorých najvzdialenejších regiónoch, viacdruhový rybolov a jeho maloobjemový tradičný charakter, a to v súlade s oznámením z roku 2022 o najvzdialenejších regiónoch[2].

Posúdenie rovnováhy pre tieto segmenty flotily v najvzdialenejších regiónoch by malo naďalej vychádzať z biologických a ekonomických ukazovateľov a ukazovateľov používania plavidla stanovených v dokumente COM(2014) 545 final. Konkrétne by mali byť v rovnováhe biologické ukazovatele (SHI a SAR), ekonomické ukazovatele (RoI, CR/BER) a jeden z ukazovateľov používania plavidla (buď VUR, VUR220, alebo VUR*nn*, ktorý je vymedzený členským štátom).

V tomto oznámení sa však stanovujú alternatívne metódy, ktoré môžu príslušné členské štáty použiť na vypracovanie určitých ukazovateľov pre segmenty flotily pozostávajúce z plavidiel s dĺžkou menej ako 12 metrov v najvzdialenejších regiónoch. Tieto alternatívne metódy vychádzajú z dokumentu COM(2014) 545 final a zohľadňuje sa v nich 1. dodatočná vedecká analýza a odporúčania Vedeckého, technického a hospodárskeho výboru pre rybárstvo (ďalej len „STECF“) [v] súvislosti s výročnými správami členských štátov o flotile a 2. informácie špecifické pre najvzdialenejšie regióny, ktoré poskytli dotknuté členské štáty[4].

Vo všetkých prípadoch, a to aj pri uplatňovaní týchto usmernení, by členské štáty mali predložiť všetky potrebné údaje a vysvetlenia na odôvodnenie svojich rozhodnutí a v prípade potreby umožniť výboru STECF ďalšiu analýzu a kontrolu.

2. ALTERNATÍVNE METÓDY PRE SEGMENTY FLOTILY POZOSTÁVAJÚCE Z PLAVIDIEL S DĹŽKOU MENEJ AKO 12 METROV V NAJVZDIALENEJŠÍCH REGIÓNOCH

Základné pravidlo je, že dokument COM(2014) 545 final sa uplatňuje na všetky segmenty plavidiel.

Usmerneniami uvedenými v tomto oznámení sa pre segmenty flotily pozostávajúce z plavidiel s dĺžkou menej ako 12 metrov v najvzdialenejších regiónoch zavádzajú alternatívne metódy, ktoré sa môžu použiť na prípravu parametrov údajov, biologických ukazovateľov, ukazovateľov používania plavidla a dodatočných ukazovateľov, ako sa uvádza ďalej v texte.

Členské štáty môžu vypracovať svoju správu o flotile na základe ktorejkoľvek z alternatívnych metód stanovenej v tomto oznámení pre príslušné segmenty flotily len vtedy, keď zdôvodnia potrebu takéhoto postupu s prihliadnutím na osobitnú situáciu príslušného segmentu flotily a osobitné znevýhodnenia, ktorým daný segment čelí z dôvodu svojej polohy v najvzdialenejšom regióne. Vysvetlenia by sa mali uviesť v prílohe k správe o flotile.

[4] Najmä STECF PLEN 24-01.

2.1. Parametre údajov a segmentácia flotily

V záujme štandardizovaných analýz, uľahčenia porovnávania a predchádzania duplicitným činnostiam v súlade s dokumentom COM(2014) 545 final by sa parametre údajov mali vypočítať podľa údajov získaných podľa rámca pre zber údajov.

V prípade plavidiel s dĺžkou menej ako 12 metrov v najvzdialenejších regiónoch sa výpočet ukazovateľa môže ďalej členiť podľa čiastkovej segmentácie na najvhodnejšej úrovni[5]. V prípadoch použitia čiastkovej segmentácie by malo ísť o doplnenie rámca pre zber údajov, nie jeho nahradenie. Okrem toho by sa všetky podkladové údaje pre výpočty v správe o flotile mali uviesť aj v prílohe k správe o flotile podľa tej istej jednotnej čiastkovej segmentácie.

2.2. Biologické ukazovatele

V súlade s dokumentom COM(2014) 545 final by mali byť obidva biologické ukazovatele (ukazovateľ udržateľného lovu a ukazovateľ ohrozených populácií) v rovnováhe ako súčasť preukázania rovnováhy segmentu flotily.

2.2.1. Ukazovateľ udržateľného lovu

Výpočet ukazovateľa udržateľného lovu (SHI), ktorý je vysvetlený v oddiele 10.1 dokumentu COM(2014) 545 final, sa v prípade segmentov flotily týkajúcich sa plavidiel s dĺžkou menej ako 12 metrov v najvzdialenejších regiónoch môže zjednodušiť jedným z týchto spôsobov:

- hodnoty F a Fmsy možno v poradí podľa priority odvodiť z: a) vnútroštátnych posúdení, ktoré podliehajú vzájomnému preskúmaniu, ak sú vzájomné preskúmania buď verejne prístupné, alebo sa poskytujú ako príloha k správe o flotile; b) vnútroštátnych posúdení, ktoré (zatiaľ) nepodliehajú vzájomnému preskúmaniu, ak sa vnútroštátne posúdenia poskytujú na vzájomné preskúmanie ako príloha k správe o flotile,

- ukazovateľ sa môže uvádzať spolu so skutočným percentuálnym podielom pokrytia a počtom populácií, ktoré boli použité na výpočet hodnoty,

- môžu sa použiť odhady F a Fmsy vychádzajúc z jedného alebo viacerých reprezentatívnych cieľových druhov pre daný rybolov, v tejto súvislosti sa môžu predložiť a použiť aj posúdenia založené na produktivite zoskupení druhov.

Bez ohľadu na zjednodušenie, ktoré členský štát uplatňuje, by sa všetky potrebné údaje mali uviesť v prílohe k správe o flotile, aby výbor STECF mohol vykonať ďalšiu kontrolu.

2.2.2. Ukazovateľ ohrozených populácií

[5] Členské štáty by mali čo najlepšie využiť stĺpce „ACTIVITY“, „GEAR“ alebo „FISHERY“ vo formulári výzvy na predkladanie ekonomických údajov.

V súlade s dokumentom COM(2014) 545 final by členské štáty pri výpočte ukazovateľa ohrozených populácií (SAR) mali zistiť počet populácií, ktoré sa v súčasnosti hodnotia ako populácie na „vysokej úrovni biologického rizika“ a ktoré dotknutá flotila využíva.

Na základe odporúčania výboru STECF sa dospelo k záveru, že prahové hodnoty stanovené v dokumente COM(2014) 545 final, ktorými sa vymedzuje, či dotknutá flotila „využíva“ ohrozené populácie, môžu byť pozmenené[6]. Pokým výbor STECF nevykoná ďalšie posúdenie a vzhľadom na osobitnú situáciu segmentov flotily pozostávajúcich z plavidiel s dĺžkou menej ako 12 metrov v najvzdialenejších regiónoch by sa pre tieto segmenty flotily v budúcnosti mohla stanoviť alternatívna prahová hodnota.

Vzhľadom na závery výboru STECF o prahovej hodnote pre SAR[6], ako aj na osobitnú situáciu segmentov flotily pozostávajúcich z plavidiel s dĺžkou menej ako 12 metrov v najvzdialenejších regiónoch je dovtedy vhodné umožniť členským štátom dočasne používať alternatívnu prahovú hodnotu.

Členské štáty preto môžu na základe dostupných technických informácií o uplatňovaní ukazovateľa SAR pri rybolove v najvzdialenejších regiónoch v prípade segmentov flotily pozostávajúcich z plavidiel s dĺžkou menej ako 12 metrov v najvzdialenejších regiónoch usúdiť, že ohrozená populácia je „využívaná“ segmentom flotily, ak táto populácia tvorí viac ako **20 %** úlovkov segmentu flotily alebo ak segment flotily vyloví viac ako 10 % úlovkov populácie. Členské štáty by mali predložiť podrobné údaje a vysvetlenia použitých výpočtov, ako aj vedecké dôvody uplatňovania tejto alternatívnej prahovej hodnoty v prílohe k správe o flotile na ďalšie preskúmanie výborom STECF.

2.3. Ukazovateľ použitia plavidla

V súlade s dokumentom COM(2014) 545 final je pre každý segment flotily ukazovateľom využívania plavidiel priemer pomeru skutočne vynaloženého úsilia k maximálnemu úsiliu, ktoré by flotila mohla vynaložiť.

Členské štáty by mali mať možnosť používať verziu tohto ukazovateľa, ktorá je založená na teoretickej, a nie na skutočnej maximálnej úrovni činnosti. Túto hodnotu by mal určiť každý členský štát na základe odborného posudku a dostupných informácií s prihliadnutím na prírodné, technické a sociálne podmienky. Táto možnosť sa členským štátom dáva preto, lebo pozorovaný maximálny počet dní na mori v rámci segmentu flotily za každý referenčný rok by mohol byť obmedzený vonkajšími faktormi, takže nemusí odrážať skutočnú technickú kapacitu tejto flotily. Príkladmi vonkajších faktorov môžu byť ekonomické, environmentálne a sociálne faktory, ako sú vymedzené v oddiele 12.2 oznámenia COM(2014) 545 final. Ako sa uvádza v oddiele 1, segmenty flotily pozostávajúce z plavidiel s dĺžkou menej ako 12 metrov v najvzdialenejších regiónoch sú takýmto vonkajším faktorom obzvlášť vystavené.

Ak členské štáty môžu odôvodniť použitie tejto verzie ukazovateľa tak, ako sa stanovuje v oddiele 12.2 dokumentu COM(2014) 545 final, môže sa to odraziť vo výbere ukazovateľa

[6] STECF PLEN 24-01.

VUR*nn*. Dôvody výberu *nn* spolu so všetkými údajmi potrebnými na výpočty by sa mali uviesť v prílohe k správe o flotile.

2.4. Doplňujúce ukazovatele

V prípade segmentov flotily pozostávajúcich z plavidiel s dĺžkou menej ako 12 metrov v najvzdialenejších regiónoch sa ako dodatočné biologické ukazovatele môžu uviesť ukazovateľ počtu nadmerne využívaných populácií a ukazovateľ závislosti hospodárstiev, ktoré sa vypočítajú podľa odporúčania výboru STECF[7].

Môžu sa uviesť aj sociálne ukazovatele, ktoré môžu pomôcť objasniť širšie sociálno-ekonomické podmienky, v ktorých flotila pôsobí. To poskytuje členským štátom príležitosť poskytnúť dodatočné objasnenie situácie ich segmentov flotily, ktoré pozostávajú z najmenších a potenciálne najzraniteľnejších plavidiel a podnikov.

Tieto dodatočné ukazovatele sa nepovažujú za alternatívne ukazovatele a nie sú súčasťou výpočtu rovnováhy flotily.

3. ZÁVEREČNÉ ÚVAHY

Tieto usmernenia, ktoré sú špecifické pre segmenty flotily pozostávajúce z plavidiel s dĺžkou menej ako 12 metrov v najvzdialenejších regiónoch, sa budú uplatňovať, kým výbor STECF neposkytne ďalšie odporúčanie týkajúce sa ukazovateľov použitých pri výpočte rovnováhy flotily a ich príslušných prahových hodnôt, najmä od expertnej pracovnej skupiny výboru STECF pre najvzdialenejšie regióny. V žiadnom prípade sa nesmú uplatňovať po vypracovaní správ členských štátov o flotile, ktoré sa majú predložiť do 31. mája 2025.

[7] Výpočet týchto ukazovateľov je uvedený v správach STECF-PLEN-24-01 a STECF-15-02 s. 76 – 78, pričom n = 10 %.